

Majoritet vill ha lag på hjälm

Av Annelie Frank

Nu höjs rösterna för ett införande av en lag på att använda hjälm för alla ryttare upp till 18 år.

Tidningarna Ridsport och Aftonbladet har haft omröstningar i ämnet på sina hemsidor. Resultatet från båda omröstningarna visar att en stor majoritet av de röstande är för en lag på hjälmanvändning.

I Ridsports omröstning tycker ungefär 65 procent av de röstande att det ska vara hjälmtvång för alla ryttare, medan knappt 20 procent anser att det räcker med lag för ryttare upp till 18 år. I Aftonbladets omröstning vill nästan 76 procent ha hjälmtvång för alla, medan 19 procent tycker att det räcker att lagstifta för dem som är under 18.

Nyligen skickade dessutom försäkringsbolaget If en skrivelse med ett förslag om hjälmtvång för ryttare upp till och med 18 år till idrottsminister Bosse Ringholm.

- JAG TYCKER ATT DET BEHÖVS en lag eftersom ridsporten har en så hög skadefrekvens och så många allvarliga skullskador, säger Markus Norling, ansvarig för personförsäkringar på If.

Han erkänner utan omsvep att han är part i målet eftersom ridolyckorna kostar försäkringsbolagen mycket pengar. Men den kostnaden får alla som tecknar försäkringar bära. Dessutom har samhället stora kostnader för sjukvård och rehabilitering som betalas via våra skatter.

Markus tycker att det är viktigast att driva frågan om en lag för personer upp till 18 år.

- Det skulle bli svårare för barn och ungdomar att krångla sig ur användandet av ridhjälm om det finns en lag. Och den som alltid har haft hjälm på sig i unga år har ofta

etablerat en vana att ha hjälm så att man fortsätter med det, säger han.

- Visst tycker jag att vuxna ska använda hjälm också, men som vuxen kan man förhoppningsvis fatta vuxna beslut.

ÄVEN LANDSLAGSRYTAREN i dressyr, läkaren och veterinären Lotta Wallin, har gett sig in i hjälmdebatten. Hon stöder lagförslaget.

- Jag har drabbats personligen flera gånger då närstående har råkat illa ut för att de inte har använt hjälm. Det känns så onödigt. Nu vill jag få i gång en debatt. Om debatten bara kan förhindra en enda olycka har det varit mycket värt.

Den senaste olyckan i Lottas närhet drabbade en av hennes bästa vänner. Väninnan ligger nu i koma, allvarligt skullskadad efter att inte ha använt hjälm i samband med en ridolycka. Ingen vet om hon kommer att vakna upp igen och i vilket tillstånd hon kommer att vara i om hon eventuellt återfår medvetandet.

- Det här är som lite terapi för mig. Jag kände att jag måste göra något, säger Lotta.

LOTTA TÄVLAR SJÄLV dressyr på hög nivå - iklädd frack och hög hatt.

- Traditionen är stark. Det är elegant med frack och hatt men det finns egentligen ingenting som sä-

ger att det skulle vara fulare med hjälm. Mycket är det nog en vana. Titta på andra sporter som utförsåkning och ishockey. Där användes inte hjälm tidigare men nu är det en självklarhet.

Hittills har dressyrporten varit förskonad från allvarliga skullskador i samband med tävlingar där hatt används.

- Men det finns ingenting som säger att en allvarlig olycka inte skulle kunna hända i dressyr. Hur duktig man än är kan man inte förutse och förhindra allt som hästen gör. Och man kan trilla av en stillastående häst och slå i huvudet så illa att man får skador för livet.

TROTS DEBATTEN och resultatet av omröstningarna lär det dröja innan frågan om lag på hjälmanvändning över huvud taget tas upp i maktens korridor - i alla fall om idrottsministern får bestämma.

"Alla förbund inom svensk idrott har ansvaret att utforma regler och riktlinjer för sin verksamhet för att idrottsutövarna ska kunna idrotta på ett säkert sätt. Föreningar och ledare har på samma sätt en viktig uppgift att utforma träning och tävlingar med denna inriktning. Som föräldrar har vi också ett stort ansvar för att våra barn har rätt utrustning och kan idrotta utan att utsätta sig för risken att skadas allvarligt. Jag anser därför inte att vi behöver införa en lag med krav på ridhjälm", skriver Bosse Ringholm till If.

- Ett nonsenssvar, säger Markus Norling.

Enligt två omröstningar vill en majoritet att det ska bli lag på att använda hjälm vid ridning. Varken idrottsministern eller Ridsportförbundet vill dock driva frågan. (foto: Roland Thunholm)

Skullskador i samband med ridolyckor

Av de 13.000 ryttare som skadas årligen får 1.000 skullskador av olika grad. Av 22 dödsfall i samband med ridolyckor i Sverige 1987-1995 berodde 18 på skullskador. Flera av dem som omkom bar inte hjälm.

I Sverige är ridning den sport som har flest allvarliga olyckor och flest dödsfall. Eftersom majoriteten av dem som rider är flickor och kvinnor är det också mest flickor och kvinnor som drabbas.

Källa: Socialstyrelsen

SvRF vill inte driva ett lagförslag

- Vi uppmanar ryttare att använda hjälm när de rider. Men det är inte aktuellt för oss att driva ett lagförslag om tvång på att ha ridhjälm.

Det säger Lotta Amnestäl, informationschef på Svenska Ridsportförbundet. Hon tycker att förbundet har drivit hjälmtvång hårt genom åren.

- Vi har kommit ganska långt. Nu för tiden är det självklart för de flesta att ha hjälm när de rider. Vi uppmanar folk att använda hjälm på flera olika sätt, säger hon.

Att man inte behöver ha hjälm i högre klasser på dressyrtävlingar tror hon beror på traditionen att bära frack och hatt.

- Men det är ingenting som säger att man inte får ha hjälm när man tävlar dressyr på den nivån.

Ni tänker inte driva den frågan hårdare?

- Nej. Inte just nu.

Varför vill ni inte driva frågan om ett lagförslag?

- Det är inte så att vi har något emot en lag som tvingar ryttare att bära hjälm, men vi tror att det blir väldigt svårt att kontrollera att lagen efterlevs. Vem ska göra det? Och vad ska påföljden bli om man inte bär hjälm? Det är frågor som måste lösas om det ska vara meningsfullt med en lag.

Ylva lämnar Jutagården

"Det är tungt men livet måste gå vidare"

Av Jörgen Ottosson

Jag mår naturligtvis inte särskilt bra men livet måste ju gå vidare, säger Ylva Lovén Swärd efter att ha förlorat sitt livsverk Jutagården utanför Skövde, där hon har haft sitt hem och sin hästverksamhet sedan 1964.

BOSTADSHUSET

med alla oersättliga minnesmärken från ett långt liv med hästar totalförstördes vid en brand i februari. Ylva förlorade även sin 11-åriga tax och

8-åriga katt i branden. Stallet med ett 40-tal hästar var det enda som kunde räddas.

- Jag sörjer fortfarande och är djupt nedstämd att jag inte kunde rädda min hund och min katt. Även om det inte blev några fler förluster i liv kan heller inte alla mina ovärderliga hederspriser som Kungens Kanna och Drottningens Pris, tavlor, fotografier och stamböcker från olika avelsföreningar, ersättas med försäkringspengar.

Med sina djur och andra personliga saker och minnen borta kan Ylva inte tänka sig att fortsätta på Jutagården. Hästar och personal är kvar och ridskolan och den övriga hästverksamheten drivs fortfarande vidare, men gården ska säljas.

- FÖR ALLA MINA ELEVERS skull hoppas jag att det blir en köpare som vill fortsätta att driva ridskolan.

Ylva har kanske även hittat en lösning till det liv som måste gå vidare; en gård i Lidköpingstrakten cirka 800 meter från hennes dotter Olly.

- Det finns ett boningshus men inget stall. Jag kan inte tänka mig att ge upp hästarna, så i någon form kommer det att bli. Kanske ett stall med ett tiotal platser, där jag kan ta emot konvalescenter eller ha andra hästar i lagom omfattning, säger Ylva lågmält om den framtid som alltid kommer att påminna om alla åren på Jutagården.

Craig Stevens
Classical Equitation Clinics
www.classical-equitation.com

Classical Dressage Clinics
Work in Hand Clinics
Seat training Clinics

Under 2006 kommer Craig att finnas på olika platser i Sverige. Alla är välkomna oavsett nivå!

With Classical training
**YOU AND YOUR HORSE
CAN DO ANYTHING!**

Även DVD!

Sitsträning - förutsättningen för god ridning.
Beställ dem nu!

016-35 90 30 hms@stenbro.com

www.stenbro.com

Horse Management Specialists
H.M.S.
HORSE MANAGEMENT SPECIALISTS

